

KLASSEKAMPEN

HELLE RABØL HANSEN. LL.M (MASTER IN LAWS), PH.D, AARHUS UNIVERSITY (DPU) . DKØØ

”Hvorfor er det, at du vil gøre os til en vild dårlig klasse?”

(Spørgsmål til Helle fra en pige i 7.klasse. 2005)

- Et *”jeg er god nok”* forsvar
- Et forsvar for et *vi*.

Der var et *vi*, jeg ikke havde set. Et uformelt vitalt *vi*, som var socialpuppe for dets medlemmer.

EN ETNOGRAFISK TILBAGEREJSE I 10 ÅRS FORSKNINGSDATA OM MOBNING, SKOLEKLASSEKULTUR, OG FÆLLESSKABER

Skoleklassen træder frem som:

- 1) En af de vigtigste kontekster for subjektudvikling for 5 -16 årige (udskift af de signifikante andre).
 - 2) En konfliktuel arena.
 - 3) Et mødested for krydsende formelle og uformelle fællesskabskonstellationer.
 - 4) En lokation for udvikling af *kollektiv subjektivitet*
 - 5) En analytisk enhed (ligesom køn, etnicitet og socialklasse)
-

FORVENTINGER OM SKOLEGANG HOS 5, 6 ÅRIGE

.....Når der sker udstødelse af fællesskabet og redskaberne (også) er digitalt sexualiserede....

Eksempler:

- Hadebeskeder der indeholder skyts mod krop og erfaringer.
 - Falske profiler der opfordrer til sex
 - Hemmelighedstyveri
 - Hævnporno
-

ET FÆLLESSKABSSØGENDE VINDUE IND I 8.A.

Undervisningsfællesskab
mellem lærere og
undervisningsvillige elever

Venindegrupperinger

Uformelt fællesskab
mellem
undervisningsUvillige
elever (især drenge)

Uformelt *spille-vi*

ET FÆLLESSKABSSØGENDE VINDUE IND I 8.A. *HVILKET FÆLLESSKAB GENKENDES AF DE VOKSNE SOM DET "SUNDE" OG DET "RIGTIGE"?*

Undervisningsfællesskab
mellem lærere og
undervisningsvillige elever

Venindegrupperinger

Uformelt fællesskab
mellem
undervisningsUvillige
elever (især drenge)

Uformelt *spille-vi*

ET FÆLLESSKABSSØGENDE VINDUE IND I 8.A. *HVILKET FÆLLESSKAB GENKENDES AF DE VOKSNE SOM DET "BETYDNINGSFULDE?"*

Undervisningsfællesskab
mellem lærere og
undervisningsvillige
elever

Venindegrupperinger

Uformelt fællesskab
mellem
undervisningsUvillige
elever (især drenge)

Uformelt *spille-vi*

PERSPEKTIVSAMMENSTØD I 8.A

Kl. 8.05

- › Lærer til en 3 mandsgruppe, der snakker sammen indbyrdes: *"Ta jeres bøger frem"*
- › Elev: *"Ta selv dine bøger frem"*
- › Lærer: *"Kom nu....ikke?"*

Ordudvekslinger om at deltage eller ikke deltage i undervisningen fortsætter 10 minutter ind i timen.

- › Lærer: *"Enten tager i bøgerne frem – eller også forlader I undervisningen"*.

Kl. 8.17

Læreren begynder undervisningen – de tre drenge har forladt timen.

DRENGENE POSITIONERES SOM:

Elev fra spillegruppen: *”De er ligesom de styrende, og der er mindst to drenge, der er gået ud af klassen på grund af dem”*

Klasselærer: *”De bidrager ikke til fællesskabet”*

DRENGENE SIGER OM SIG SELV:

Ali: ”Vi går langt for vores *pals*....”

Hvad er der på spil her?

”*De bidrager ikke til fællesskabet*”

Vs

”*Vi går langt for vores pals...*”

FÆLLESSKABET - FÆLLESSKABER

Skolen og lærernes forståelser af fællesskabet er fællesskab om at få undervisning til at lykkes.

Hvad er fællesskab for de tre drenge?

BETYDNING AF *PALS* - *PALSCREDO*

› ”...når en af os får skæld ud – får alle skæld ud”

› ”Har jeg bare en mønt tilbage, så deler jeg med dem”

At gå langt betyder at troskab og loyalitet rettet mod vennerne vægter mere end loyalitet mod skole.

Her får vi et vi- der forenes i skolemodstand – og som organiserer mobning rettet mod de skolevillige elever.

MOBNING GENTÆNKT

Mobning er en uformel fællesskabsform, der bygger på udstødelse af ”egne” medlemmer i den formelle sociale enhed..... (Hansen 2017. in press).

BROGEDE TRIVSELSBILLEDER I KLASSER RAMT AF MOBNING (VESTEGNSUNDERSØGELSEN: HENNINGSEN, HANSEN OG KOFOED 2014)

I udskolingsklasser ramt af mobning ligger elever der udøver mobning højt i relationel trivsel med deres klassekammerater – men de har negative tilbagemeldinger om undervisning og relationer til deres lærere...

Omvendt for de elever der bliver mobbet.

De har lav relationel trivsel, men svarer positivt på øvrige skolespørgsmål om undervisningmm.

VENINDEMØNSTRE I 8 A

Oliva er gået ud af klassen. Efter en konflikt oplevede hun at pigegruppen holdt op med at tale med hende. Også Frida, som VAR Olivias tætte veninde.

”Det værste var at miste min bedste veninde” (Olivia)

Veninde/venude

(Hansen 2017. in press)

ET FÆLLESSKABSSØGENDE VINDUE IND I 8.A.

Undervisningsfællesskab
mellem lærere og
undervisningsvillige
elever

Venindegrupperinger

Uformelt fællesskab
mellem
undervisningsUvillige
elever (især drenge)

Uformelt *spille-vi*

DEN DIDAKTISKE BLINDHED

Overfor de fænomener, som de uformelle elevfælleskaber producerer (eller forstærker)

Det udfordrende	Det udviklende
Skoleuvillighed	Tilhørsforhold
Mobning	Engagement
Negative konflikter	Spænding
Ensomhed	
